

Papper av elefantdynga

Rättvist tillverkat
Miljövänligt
Naturvård

Handgjort papper

Alla pappersprodukter som säljs på Lagerstedt & Company är handgjorda på Thai elephant Conservation Centre i Lampang, Norra Thailand. Tillverkningen och försäljningen av pappersprodukterna hjälper elefanter, håller ihop familjer och hjälper låginkomstfamiljer.

Vi importerar våra produkter direkt från Thai elephant Conservation Centre och det finns inga mellanhänder. Försäljningen ger ett nödvändigt kapital som går till vård och mat för elefanterna. Förtjänsten från tillverkningen av pappret går tillbaka till Thai elephant Conservation Centre. Elefanterna hjälper effektivt sig själv genom en cirkel av naturvård.

Varje elefant har sin egen skötare som kallas för "Mahout". De är vanligtvis män och de bor hos elefanterna på Thai elephant Conservation Centre. Tack vare tillverkningen av Elephant Dung Paper så kan en "Mahout:s" familj bo där han bor. För att kunna konstruera och designa alla de pappersprodukter som finns till försäljning läggs arbetet ut på lokala byar, vilket förser folket där med arbete. Antalet anställda i tillverkningen av Elephant Dung Paper beror helt och hållet på hur mycket som beställs och när det är mycket att göra är cirka 200 personer anställda.

Enkelheten på denna idé är värd att uppmärksamma

Samla ihop elefantdynga. Sväng ihop det till papper och sedan till produkter. Sälj pappret och returnera profiten till mat och vård för elefanterna. Cirkeln är sluten - naturvård! Hjälp den Thailändska elefanten! Är du nyfiken på historien bakom pappret som säljs på Lagerstedt & Company? Då kan du gå in på [Elephant Dung Paper](#) och läsa mer.

Genom att titta på pappret kan man få reda på om elefanten är gammal eller ung. Yngre elefanter producerar jämnare papper. Ju äldre en elefant är desto grövre blir pappret.

**Sockerrör, bambu, gräs och vattenmelonkärnor...
...är några av de synliga fibrerna i det färdiga pappret.**

**Vem skulle kunna tänka sig att göra papper av elefantdynga? Var kommer idén från?
Detta är Elephant Dung´s mest ställda frågor, vilka jag berättar mer om nedan.**

Copyright Elephant Dung Paper

Bilden ovan visar det som är hela anledningen till Elephant Dung´s papperstillverkning - nämligen mamma och barn ihop.

Mannen bakom allt ihop är Mr. Wanchai. Varje dag på väg hem från arbetet passerade han en fabrik som tillverkade miljövänligt papper och han var imponerad av att processen där naturliga träfibrer användes för att tillverka handgjort papper av hög kvalitet var så enkel. Han reste till the Thai Elephant Conservation Center, i Lampang i norra Thailand och fick se stora högar med elefantdynga. Han tog sig en titt på dyngan och la märke till att dyngan var väldigt fintrådig. Ur detta föddes idén.

Copyright Elephant Dung Paper

Nästa steg var att lasta en bil med dynga och köra hem den. Hans fru var road och vid detta tillfälle, väldigt tålmodig. Han började använda familjens matberedare för att klippa de långa fibrerna till en bättre längd och hans fru tappade slutligen tålamodet. Inte nog med att han släpade hem elefantdynga utan använde dessutom matberedaren och detta var att gå ett steg för långt. Hon gav honom till slut ett ultimatum... och två val. Det första var att han skulle sluta att släpa hem elefantdynga. Det andra var att han skulle tillverka pappret på heltid.

Hur som helst så ville hon ha en ny matberedare!

Copyright Elephant Dung Paper

Bilden visar vilken besvärlig situation den Thaiändska elefanten befinner sig i

Mr. Wanchai har fortfarande kvar den gamla matberedaren som en påminnelse och lärdom för honom och hans barn att - många kan tycka att du är dåraktig eller galen men om du bara har mod att pröva och ta chansen, så kommer du att lyckas.

Om han hade lyssnat när andra skrattade åt honom skulle han inte ha kunnat hjälpa de många elefanter som han faktiskt har gjort och gör.

Mr. Wanchai filosoferar om sin resa "Thailändska elefanter har hjälpt många generationer av Thailändare och de fortsätter att ge många jobb för vanligt folk mig själv. Det kanske är vanlig dynga för många men för mig är det en chans att hjälpa elefanterna, varje gång en dyngboll släpps. Där det finns gyttja - finns det pengar."

Copyright Elephant Dung Paper

En lycklig syn - en mor och en baby - så som det bör vara

Hjälp till elefanterna

De Thailändska elefanterna har det mycket svårt och det behövs pengar om de ska få det bra.

Idag för 100 år sedan fanns det över 100 000 privatägda elefanter i Thailand. De var behjälpliga med tunga lyft av t ex Teak för att folk skulle sälja det till oss här i västvärlden. De hjälpte till på gården nära till hands för bonden, de hjälpte till att bygga broar, hus, järnväg och i det militära tillsammans med människor för att hjälpa Thailand att bli självständigt.

Sorgligt nog är glansdagarna förbi för elefanten. I takt med att det uppfins bättre och bättre maskiner har en viktig ekonomisk verksamhet upphört.

Förr i tiden var många ägare tvungna att tigga mat tillsammans med sin elefant längs gatorna i de större städerna och ett fåtal elefanter kan även idag ses på gatorna i Bangkok.

Uppskattningarna varierar och experterna är oeniga men uppskattningsvis finns det 6000 elefanter i Thailand idag.

Lyckligtvis kommer det nu många turister till Thailand och att få se elefanter ligger oftast i topp över saker att göra. Det finns många turistanläggningar vilka förser elefanter och deras skötare med nödvändiga jobb.

Elephant Dungs papper bidrar till en säker framtid för de Thailändska elefanterna. Elephant Dung finns på Thai Elephant Conservation Center i Lampang vilket ligger i norra Thailand.

Det finns också två sjukhus på Thai Elephant Center, det ena drivs av staten och det andra drivs av en oberoende privat aktör som välgörenhet. Elefanter som blir sjuka, skadade eller övergivna tas om hand där. De har även en mobil räddningsenhet som åker vart som helst i Thailand för att rädda elefanter och som kör dem tillbaka till sjukhuset för behandling. Många av djuren lider av fruktansvärda sår från landminor, andra har getts amfetamin och nästan arbetat ihjäl sig innan de har släppts ut i djungeln för att dö.

Deras pappersförsäljning förser dem med en extra inkomst vilket går direkt till mat och omvårdnad för dessa majestätiska varelser.

Läkare arbetar för att rädda livet på en av dessa vackra patienter.

Denna elefant fick sin fot avsliten av en landmina.

Den här elefanten har varit med om en tragisk olycka.

Till papperstillverkning används det kemikalier som är skadliga för miljön och din hälsa, plus att träden avverkas...

En liten jämförelse...

Vanligt papper kan tillverkas med hjälp av dessa kemikalier

Klor – klor är en gulgrön gas med en mycket stark lukt och reagerar direkt med dom flesta ämnena. Gasen är giftig och skapar stor irritation i andnings organen vid inandning, vid högre koncentrationer är den dödlig. Används t ex vid papperstillverkning.

Natriumhydroxid - (E-524) Svåra allergiska reaktioner. Används t ex vid papperstillverkning.

I malden - tillsätts även kemikalier för att påverka dess pH-värde. Fyllnadsämnen som kaolin och krita tillsätts för att påverka papperets vithet och opacitet (ogenomskinlighet). Många typer av finpapper innehåller upp till 30 procent fyllnadsmedel. För att minska papperets vattenupptagning blandas limämnen in i malden. Alun tillsätts för att hjälpa limpartiklarna att fästa på fibrerna. Stärkelse sätts till för att öka papperets styrka och styvhet. Andra typer av tillsatser är färg, skumdämpare samt retentionsmedel (som ökar finfraktionens och fyllmedlets förmåga att stanna på viran).

Trädskövling - Man kan förledas att tro att problemen med skövling av tropisk skog har minskat. Men det är snarare tvärt om. Trycket på skogarna har ökat. Avverkningarna sker mycket sällan på ett hållbart eller hänsynsfullt sätt. Sverige har inga lagar som hindrar oss från att importera trä från hotade tropiska skogar.

Sverige har även börjat importera pappersmassa från samma region.

Sverige har cirka 29 000 djur och växter och andra organismer som är beroende av skogen. Av dessa är idag 2100 arter hotade. En av de främsta orsakerna är att det råder brist på många av de livsmiljöer som dessa arter är beroende av.

Hur tillverkas papper gjort av elefantdynga?

Tillverkning:

Elefantdynga

Miljövänligt lim - Guargummi (E 412)

INCI-namn: Cyamopsis tetragonoloba, Guargummi (guarmjöl) utvinns från frön av baljväxten Cyamopsis tetragonoloba - en gammal kulturväxt i Indien och Pakistan. Fröna används i dessa länder som näringsmedel och som förtjockningsmedel i modern matindustri. Det används också som laxer- och bantningsmedel, då det har en bulkeffekt. Den del som används är stärkelsen. Guarmjöl tas inte upp av tarmen och har inga ADI-värden.

Vattenbaserad färg utan lösningsmedel - Fördelen med vattenbaserad färg är att man slipper använda lösningsmedel vid rengöring, så man håller inte ut lösningsmedel i avloppet som senare sprids i naturen. Det är färre kemikalier i vattenbaserad färg.

Väteperoxid för blekning av fibrerna innan färgning - Läs gärna mer om detta på [SkogsSveriges hemsida](#)

Pappret är rättvist tillverkat

Tillverkningen av pappret

1. Samla ihop elefantdynga
2. Tvätta dyngan och koka den i 5 timmar
3. Roter dyngan i upp till 3 timmar så att den kan klippas till fibrer och lägg till färg.
4. Gör till bollar som väger lika mycket.
5. Sila jämt ner i ramar.
6. Soltorka.
7. Sanda till en jämn yta.
8. Montera till produkter.

Många typer av finpapper innehåller upp till 30 procent fyllnadsmedel.

Låt oss se vad certifiering av skog innebär

Ett stegrande antal företag påstår nu att de tillverkar papper av certifierad skog och återvunnet material. Visst är det bättre att återanvända men även om man återanvänder så måste man ju använda det som en gång tillverkades med hjälp av kemikalier och med hjälp av skog som har skövats på ett sätt som förstör vår jord.

Forest Stewardship Council (FSC) utfärdar den idag enda, oberoende certifieringen av hållbart skogsbruk. Vid certifiering beaktas inte bara skogsföretagets miljöhänsyn, utan också arbetarrättigheter, hänsyn till lokal befolkning och en ekonomiskt uthållig produktion. FSC innebär på så vis ett slags kombinerad miljö- och rättvisemärkning. Källa: Svenska Naturskyddsföreningen

När lagar och statlig skogsförvaltning inte räcker till för att skydda skogen, är märkningen ett sätt att tala om för konsumenterna att träet de köper inte kommer från skövad eller stulen regnskog.

FSC-märkning FSC-märket visar att timret kommer från ett skogsbruk som uppfyller FSC:s principer och kriterier. FSC:s logotype kan finnas på produkten i form av en etikett eller inbränt i träet.

Hur står det egentligen till med Svanenmärkt papper?

Svenska Naturskyddsföreningen lät hösten 1999 analysera produkter som marknadsfördes som klorfria och hittade klorrester i dessa. Svenska Naturskyddsföreningen föreslår att endast certifiering enligt Forest Stewardship Council, FSC, ska godkännas.

I kriterierna för Svanmärkning preciseras inte kraven på certifieringsorganisation och/eller-system. Svenska Naturskyddsföreningen har förstått att även Pan European Forest Certification, PEFC godkänns av Svanen. Svenska Naturskyddsföreningen anser att det är problematiskt. Den största anledningen till detta är att PEFC inte har bindande naturvårdskrav och att flera tveksamheter råder om certifieringens vederhäftighet.

PEFC-anslutna Levande Skog i Norge har visat sig ha ett system som inte är tillräckligt trovärdigt. Under den senaste tiden har Viken Skog har innehaft certifieringen och ändå avverkat nyckelbiotoper i den certifierade skogen. Med tanke på att endast 15% av fibern behöver komma från certifierad skog kan inte kravet vara svårt att uppnå även om man endast godkänner FSC-certifiering. Källa: Svenska Naturskyddsföreningen

Sverige har inga lagar som hindrar oss från att importera trä från hotade tropiska skogar. Sverige har även börjat importera pappersmassa från samma region.

Indonesien, som är världens fjärde regnskogsnation, har nu, i början av 2000-talet, en avskogningstakt på mellan 2,3 och 4 milj ha om året.

Den svenska importen av pappersmassa från Indonesien uppgick år 2001 till 18.600 ton.

Källa: Sveriges Naturskyddsförening

Av de kemikalier som säljs till massa- och pappersindustrin är mellan 55 och 60 procent hälsofarliga. Totalt går ca. 2,5 miljoner ton kemikalier till denna bransch.

Källa: Kemikalieinspektionen

Olika märkningar

Rättvis handel

Rättvis handel är ett samarbete mellan producenter, importörer, butiker och konsumenter. Samarbetet syftar till att förbättra situationen för producenter, att öka deras tillgång till marknader och att arbeta för en hållbar utveckling. Rättvis handel ska ge producenter, främst missgynnade småskaliga producenter, möjligheten att förbättra sin levnadsstandard och arbetsförhållanden.

De som arbetar med rättvis handel har som mål att verka för social jämlikhet, skydd för miljön och ekonomisk trygghet genom långvariga handelsförbindelser. Rättvist handlade produkter utgår från IFATs kriterier.

Rättvisemärkt

Rättvisemärkt är en etisk och social märkning med inriktning på mänskliga rättigheter. Rättvisemärkningen garanterar att odlarna har fått skälig betalning för sitt arbete, att barnarbete motverkas och att ekologisk odling uppmuntras.

Ekologiskt

Ekologisk produktion innebär i korthet att inga kemiska bekämpningsmedel och ingen konstgödsel får användas i odlingen. Djur ska få utlopp för sina naturliga beteenden, vistas ute och äta ekologisk foder. Genmodifierade organismer (GMO) är inte tillåtna.

Ekologisk

Odlad, uppvuxen och förvarad utan användning av kemikalier, växtgift, bekämpningsmedel och andra kraftfulla gifter. Existerar i, eller är formad av naturen; inte artificiell.

Certifierat ekologisk

Ekologiskt intresserade organisationer har en internationell paraplyorganisation IFOAM, International Federation of Agriculture Movements. IFOAM fastställer baskrav för ekologisk odling som vissa märkningsorganisationer valt att följa när de sätter upp kriterier för vad som får märkas med deras märke.

För att få skriva "ekologiskt odlad" på ett livsmedel måste odlingen uppfylla EU:s krav på ekologisk odling och vara kontrollerad av ett godkänt certifieringsorgan. Märkningar godkända av IFOAM klarar EU:s krav. Exempel på sådana märken är USDA (USA), KRAV (Sverige), Soil Association (Storbritannien), CCOF-international (USA).